

ਸਿਵਲ ਮਿਸਲੇਨੀਅਸ

ਦਿਆ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮਹਾਜਨ , J. ਦੇ ਅੱਗੇ

M/s ਜਸਵੰਤ ਸੂਗਰ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ-ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ -ਉੱਤਰਦਾਤਾ

1964 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 442-ਡੀ

ਸੂਗਰ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ (1963)-8 -ਦਿੱਲੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ- ਕੀ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਖੰਡ ਦੀ ਵੰਡ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਸੰਗਠਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਡਿਫੈਂਸ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਰੂਲਜ਼, 1962 ਦੇ ਨਿਯਮ 125 (2) ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਸੂਗਰ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ, 1963 ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਤਹਿਤ ਖੰਡ ਦੀ ਵੰਡ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਇੱਕ ਰਾਜ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (4) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਜੁਲਾਈ, 1964 ਵਿੱਚ ਖੁਰਾਕ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਸਪਲਾਈਜ਼, ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਖੁਰਾਕ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਸਪਲਾਈ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਜੁਲਾਈ-ਅਗਸਤ, 1964 ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਲਈ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਲਾਟਮੈਂਟਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ

ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੁਲਾਈ-ਅਗਸਤ ਮਹੀਨੇ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਖੰਡ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। 1964, ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਖੰਡ ਡੀਲਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖੰਡ ਦੀ ਦਰਾਮਦ ਕਰਨ ਲਈ ਪਰਮਿਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜੂਨ ਅਤੇ ਜੁਲਾਈ, 1964 ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਅਲਾਟਮੈਂਟਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਜਾਂ ਸਾਰੇ ਯੋਗ ਲਾਇਸੈਂਸ ਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਵੰਡ ਤੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਕਰਨਾ ਆਧਾਰ ਜਾਂ ਕੋਈ ਉਚਿਤ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜੋ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਏ. ਆਰ. ਵਿੱਗ, ਐਸ.ਐਸ. ਚੱਢਾ ਅਤੇ ਐਮ.ਕੇ. ਚਾਵਲਾ- ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ

ਐਸ.ਐਨ. ਸ਼ੰਕਰ, ਵਕੀਲ- ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵਕੀਲ

ਆਰਡਰ

ਮਹਾਜਨ, ਜੇ. -ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਚੌਦਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ (ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 442-ਡੀ/1964 ਤੋਂ 455-ਡੀ/1964) ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰੇਗਾ, ਜੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ (ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਖੁਰਾਕ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਸਪਲਾਈ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਦਿੱਲੀ) ਨੂੰ ਜੁਲਾਈ-ਅਗਸਤ, 1964 ਦੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਧਾਰਕਾਂ

ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਖੇਤਰ ਲਈ ਖੰਡ ਦੀ ਦਰਾਮਦ ਲਈ ਪਰਮਿਟ ਅਲਾਟ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੁਓ ਵਾਰੰਟੋ ਅਤੇ ਮੰਡਮਸ ਦੀ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਖੰਡ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ 22 ਮਈ, 1964 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖੰਡ ਕੋਟੇ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਸਾਰੇ ਖੰਡ ਡੀਲਰਾਂ, ਲਾਇਸੈਂਸ ਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ (ਬਰਾਬਰ ਵੰਡ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ) ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਕਰਨਾ।

ਇਹ ਚੌਦਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਖੰਡ ਡੀਲਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਝ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸੂਗਰ ਡੀਰਲਰਜ਼ ਲਾਇਸੈਂਸਿੰਗ ਆਰਡਰ, 1963 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਇਸੈਂਸ ਹਨ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਲੀ ਖੇਤਰ ਲਈ ਕੁੱਲ ਕੋਟਾ 65,000 ਬੇਰੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਕੋਟਾ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖੁਰਾਕ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਖੰਡ ਅਤੇ ਬਨਸਪਤੀ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਨੁਸਾਰ 22 ਜੂਨ, 1964 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲਾਇਸੈਂਸਸ਼ੁਦਾ ਡੀਲਰਾਂ ਨੂੰ ਖੰਡ ਵੰਡਣ ਦਾ ਇਹ ਕੰਮ ਦਿੱਲੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਦਿੱਲੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਟਰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੂਗਰ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਤਹਿਤ ਦਿੱਲੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ, ਡਿਫੈਂਸ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਰੂਲਜ਼, 1962 ਦੇ ਨਿਯਮ 125 (2) ਤਹਿਤ 17 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1963 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਖੁਰਾਕ ਤੇ ਸਿਵਲ ਸਪਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੇ 54 ਡੀਲਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਬਣਾਈ ਸੀ ਪਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਮੁਤਾਬਕ 64 ਡੀਲਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਕੋਟਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਚ ਪ੍ਰਚੂਨ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਵੰਡਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ 64 ਡੀਲਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ 22 ਜੂਨ, 1964 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਇਸੈਂਸਸੁਦਾ ਖੰਡ ਡੀਲਰ ਸਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ 22 ਜੂਨ, 1964 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਲਾਇਸੈਂਸਾਂ ਤਹਿਤ ਖੰਡ ਦਾ ਸੌਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨਾਲ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੜਕਾਇਆ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਧਾਰਨ ਸਟੈਂਡ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਖੰਡ ਕੋਟੇ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਆਪਹੁਦਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦਿੱਲੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਜਵਾਬ ਸੀ ਕਿ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵੱਲੋਂ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਖੰਡ ਦੀ ਸਾਰੀ ਵੰਡ ਦਿੱਲੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੂਗਰ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਤਹਿਤ ਦਿੱਲੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਇਸ ਸਟੈਂਡ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਏ ਆਰ ਵਿੰਗ ਨੇ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ, ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਸੂਗਰ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਦਿੱਲੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸੂਗਰ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

"ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਮੁੱਖ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਤੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਤਪਾਦਕ ਜਾਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਖੇਤਰਾਂ ਜਾਂ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਸੰਗਠਨਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸਮ ਜਾਂ ਗਰੇਡ ਦੀ ਖੰਡ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਕੀਮਤ ਤੇ ਜੋ ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਮਤ ਜਾਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੀਮਤ ਹੋਵੇ। "

ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਤਪਾਦਕ ਜਾਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖੰਡ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੰਖੇਪ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਸੰਗਠਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਸੂਗਰ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਤਹਿਤ ਨਾਮਜ਼ਦ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਖੰਡ ਦੀ ਕੋਈ ਵੰਡ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਸਹੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। 'ਵਿਅਕਤੀ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: -

" 'ਵਿਅਕਤੀ' ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਕੰਪਨੀ ਜਾਂ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗੀ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਵੇ। "

'ਸਰਕਾਰ' ਨੂੰ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (23) ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ-

" 'ਸਰਕਾਰ' ਜਾਂ ' ਸਰਕਾਰ' ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੋਵੇਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। "

ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ 'ਵਿਅਕਤੀ' ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਦਿੱਤੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਚਿੰਤਤ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ਰਾਜ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (41) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਰਾਮਰੀਚਪਾਲ ਅਗਰੀਵਾਲੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ (1) ਵਿੱਚ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 'ਵਿਅਕਤੀ' ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ' ਰਾਜ' ਜਾਂ ' ਸਰਕਾਰ' ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਮ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਜੋ ਦਿੁਰਤਤਾ ਲਈ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ 'ਸੰਗਠਨ' ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਸੰਗਠਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੰਡਲੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਉਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਕਾਰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ 'ਸੰਗਠਨ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਉੱਪਰ ਜੋ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਸੂਗਰ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਤਹਿਤ ਖੰਡ ਦੀ ਵੰਡ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਗਠਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ।

ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੀ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹੁਣ ਤੱਕ ਖਤਮ ਹੋਈ ਮਿਆਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਟੇ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਟਾ ਜਨਤਾ ਦੁਆਰਾ ਵੰਡਿਆ ਅਤੇ ਖਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਖਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਖੰਡ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਬਣਾਉਣਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ, ਜੇ ਇਹ ਸਹੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕੋਟੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ, ਭਾਵ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਟਿੱਪਣੀ ਨਾਲ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ, ਮਲਤਬ ਖੁਰਾਕ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਸਪਲਾਈ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਕੋਲ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਖੁਰਾਕ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਸਪਲਾਈ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਖੰਡ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੈਧ ਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਕੀਤੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ। ਇਹਨਾਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਕੋਟੇ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(1) A.I.R. 1958 Cal. 257.

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਕੋਟਾ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ ਤੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

B.R.T.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ-ਸਖਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Onam
(Translator)